

**RÄPINA
AIANDUSKOO**
nutikas loodustähedane elu

Aeg & Vaim

TEMPUS & SPIRITUS

www.aianduskool.ee/koolileht

Nr 1 23.01.2018

Mida ootad aastalt 2018

Aasta viimasel koolinädalal, 13. detsembril suundusime Valduriga meie kooli kasvuhoonesse, kus asub maastikuhall. Hallis toimusid korraga kolme kursuse tunnid ja signat-saginat oli ruum täis. Esimese kursuse maastikuehituse õpilased olid ametis müüri ladumise, teise kursuse tudengid laotasid sillutist ja kolmanda kursuse noored ehisasid pergolat. Õpilastele jagasid asjalikke juhtnööre õpetajad Marko, Mairold ja Aivar.

Meid huvitas aga küsimus, mida õpilased-õpetajad ootavad uuel aastalt.

Esimese kursuse õpilane Kirke ootab, et järgmisel aastal oleks rohkem praktilisi tunde. Henri soovis omandada uusi teadmisi maastikuehitusest. Ilmar unistas paremast toidust koolisööklas ja ikka praade rohkem kui suppe ☺. Annalena arvates võiks kooliaasta mööduda edukalt. Katri sooviks oli, et läheks hästi.

Teise kursuse tõsine õppur Markus arvas, et koolil võiks olla laialdasem valik õppematerjale ja võimalus tegeleda erinevate masinatega. Kristina soovis rohkem tunde ning Anastasia senisest enam väljasõite ja ekskursioone, Victoria arvates võiks söökla toit olla mitmekülgsem. Paremast tervisest unistab Kalmer. Timo soovib hulgaliselt pidusid neidudega ning palju matemaatikat ☺. Tarvi ja Ragne puurisid teises hallis maakividele auke, millest pidi tulema purskkaev. Taavi ootab uuel aastalt rõõmu ja õnne, Ragne soovib edukaid õpitulemusi.

Maastikuehitajate tund

Kolmanda kursuse tüdruk Jekaterina soovib häid hindeid ja Nataliia tahab lihtsalt olla õnnelik. Häly ja Karolina ootavad koolile uut toitlustajat ja Alexandra arvates võiks aianduskool rohkem aianduskooli moodi olla.

Tülitasime ka töösse süvenenud õpetajaid. Marko ootab uuel aastalt stabiilsemat töökeskkonda, Aivar palgatõusu ja Mairold põnevust, mis on seotud uute erialadega.

ning Anna huvitavatest töödest ja üritustest. Ksenia soovib, et reed oleksid vabad ja matemaatikaring toimuks kaks korda nädalas ☺.

Õpetaja Indrek pidas samal ajal kolmanda kursuse floristidele tundi. Temapoolne välvastus oli – ootan kliimasoojenemist ☺. Õpetaja Pille, kes juhtus klassi tulema, soovis vähem lund ja seda, et tööpäev algaks kell 10 ☺. Õpilane Loore-Ly soovib teha koolis lähedaid asju ja üritustest osa võtta. Helena ootab, et lõpetaks kenasti kooli. Darina unistab suuremast rahasummast ☺.

Samal ajal viis õpetaja Liisi klassis 212 läbi puuviljanduse tundi koos esimese kursuse aednikega. Kristo ja Kaisa teatasid ühest suust, et soovivad rohkem kontrolltöid ja ladina keelt! Samuti ootavad nad referaatide kirjutamist ja õunte korjamist. Gleb lisas, et sooviks palju praktikat. Kaisa loodab, et uuel õppeaastal tuleb kooli uusi ägedaid ja töökaid õpilasi. Kristo ütles, et ootab ilusat ja sooja suve, Kaisa täpsustas, et see ei tohiks liiga kuum olla! Lõpuks jõudsid ka aianduse eriala õpilased rahani ja Kaisa tunnistas, et Kristo võiks uuel aastal aretada rahapuu ... või -põõsa ☺.

Edukat ja tegusat aastat ning kõikide soovide täitumist!

Külli Nõmmistu, raamatukoguhoidja
Liisi Kont, kutseõpetaja

Fotod: V. Truija

Mis tehtud ...

20.-24.11 Jäätmetekke vähendamise nädal
5.12 Kursustevaheline mälumäng
7.12 Jõululaat
7.12 Jõulupidu
16.01 Kursustevaheline mälumäng „Eesti loodus“

... mis teoksil

5.-9.2 Haridustehnoloogi vahetundide nädal
6.-9.2 Aasta õpilase ja töötaja valimised
6.2 Kursustevaheline mälumäng
13.2 Vastlapäev
14.2 Sõbrapäev
19.2 Algab taimeprojekti aktiivne periood
22.2 Eesti Vabariigi 100. aastapäeva aktus

TÄNASES LEHES: Mine nurka! Söö kurki! Saa õnnelikuks! Ümarlaud ministriga! liri pitsist Türi lillelaadani! Screenshot! Vähendame jäätmeid! Pulssi pole! Võrkpall on võrattu! Kompromiss talvel! ... ja palju muud huvitavat!!!

Jäätmetekke vähendamise nädal

Seiklemine Räpina jäätmerajal

Käisime klassikaaslastega külma trotsides Räpina jäätmerajal orienteerumas. Rada algas Keskkonnaameti hoone eest, kus lahendamist ootas ka esimene ülesanne – pidi teadma, mida võib panna orgaaniliste ainete trummelkompostrisse. Edasi suundusime prügi-kaste loendama ja järgnevatele küsimustele vastama.

Vahepeal tundisime ennast mardisantidena, kelle küüned külmetaavad ja varbad valutavad ning seadsime sammud pudelikorjajate territooriumile - taaraautomaadi juurde sooja. Õnneks „kohalikke“ sel momendil ei olnud ja saime plastpudelite taaskasutuse kohta kirjutada natuke soojemas keskkonnas.

Siis liikusime jäätmejaama juurde ja edasi Konsumi müratasest möötma. Õues oli novembrikuule omaselt tugevaid külmakraade tunda. Trükkisime vastuseid nutitelefoni küll vahetustega, kuid lõpuks olid kõigil sõrmed „jäätnud“ ning otsustasime Puuriita sooja minna ja kakaod tellida.

Kui soe sees jätkasime teekonda Elmo elektriauto juurde, sealised vastused trükitud, suundusime läbi rulapargi tagasi alguspunkti.

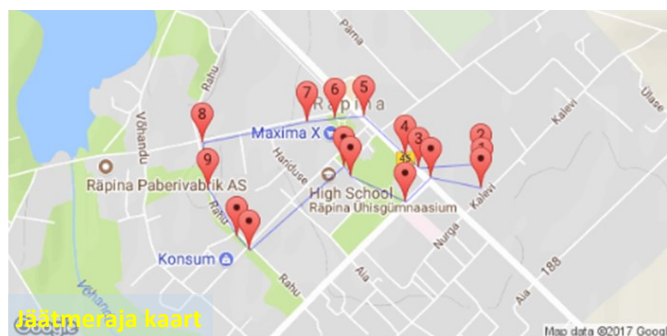
Kokku oli 16 punkti, mida läbides keskkonnateemalistele küsimustele vastuseid tuli anda. Millegipärast oli ühte küsimust kaks korda

(ju siis oli oluline mitu avalikku prügikasti Räpinas on ☺).

Enne viimast küsimust olime „paanika“ äärel, kui avastasime, et meie läbitud teekond on kadunud. Õnneks saime uuesti kaardi avada ja kõik jätkus sealt, kus pooleli jäi. Kuulutasime orienteerumise lõppenuks ja jooksime ruttu ühikasse sooja.

Päev oli huvitav ja vaheldusrikkas ning orienteerumisi võiks Räpinas rohkemgi olla.

**Kersti Sagim, Ragne Nazimov, Riimo Rogenbaum ME16-42-K
Markus Vainu ME16-41-K**

Anna esemele uus elu!

Novembrikuus toimus üleeuroopaline jäätmetekke vähendamise nädal (*European Week for Waste Reduction*), mille raames kutsuti inimesi üles jäätmeteket vältima ning ressursse säästlikult kasutama. Eesmärk oli teadlikkuse tõstmine jäätmetekke vähendamise osas ning sel aastal olid fookuses korduskasutus, parandamine ja ümberdisainimine ehk "Korduskasuta ja paranda – anna esemele uus elu".

Selle nädala raames toimus ka õppekäik Räpina Paberivabrikusse, mis alustas tegevust juba 1728. aastal, mil Peeter I õukondlane krahv Karl Gustav von Löwenwolde omandas valdused Võhandu jõe ääres. Ehitusmeister Johann Georg Keiseri juhtimisel rajati jõeale pais ja tellisevabrik. Tellistest ehitati sae-, jahu- ja paberiveski. Tegu oli Euroopas haruldase lahendusega, kus ühel paisul töötas kolm erinevat veskit. Paberiveski ise alustas tööd 1734. aastal.

Tänu omanik Peter Anton von Siversi ja paberivabriku rentniku Emil Friedrich Schulze ettevõtlikkusele sai paberiveskist 1865. aastal päris vabrik. Vabrikahoone ja keeruline lüüside süsteem ehitati oluliselt ümber. Siis jõudis Saksamaalt Räpinasse esimene paberimasin, mis valmistas mitmesugust kirja- ja trükipaberit. Neist üks, Sigeli vabrikus toodetu, töötab ümbertehutult tänaseni.

Moodsa tehnoloogia kasutamine võimaldas vabrikul toota peenemaid paberisorte nagu filterpaber apteekide tarvis, kuivatuspaber ning suitsu- ja siidipaber. Räpinas on trükitud 20. sajandi alguses ka juhtivad eestikeelsed ajalehed nagu Postimees, Sakala ja Olevik. Aastal 1869 peeti Tartus Eesti esimene üldlaulupidu, mille trükised on samuti Räpina paberist. Kui Eesti 1918. aastal iseseisvus, trükiti paberivabrikus Eesti Vabariigi esimesed rahatähed.

Hetkel on Räpina Paberivabrik skandinaaviamaade suurim pakkenurkade tootja ning lisaks toodetakse veel erinevaid pabereid nagu nt pakke- ja kaitsepaberit, pappe, kunsti- ja kontoritarbeid ning kartongi nii lehtedena kui ka rullis.

Paberivabriku hoone, mis praeguseks läbinud

mitmeid ümberehitusi, kuulub Euroopa ainulaadsemate tööstusarhitektuuri näidete hulka ning hoone kuulub ka riiklikult kaitstud kultuurimälestiste hulka.

Ekskursiooni käigus avanes meil võimalus piiluda paberivabriku rutiinsesse tööellu. Saime näha, kuidas pappkaste purustatakse, milliseks massiks need vee lisandudes muutuvad, kuidas neid puhastatakse ja hiljem liigest veest vabanetakse. Imetlusväärne on sealne tehnoloogia, mis osaliselt ulatub isegi 200 aasta tagusesse aega ja töötab tänaseni päevast päeva. Kuna töö käib neljas vahetuses, siis masinad „puhkavad“ ainult paar korda aastas, kui on jõulud, jaanid ja hooldustööd.

Valmistoodang keritakse 300 kg kaaluvateks rullideks. Päevas valmistub enamasti 24 rulli paberit, mida kasutatakse kartongide väljalõikamiseks või pakkenurkade kleepimiseks. Toorainena kasutatakse vaid Eestist kogutud vanapaberit.

Ettevõtte reklaamlause - Suunime vanapaberi uuele eluringile, tagades juba loodud väärtuste taaskasutamise.

Kersti Sagim ME16-42K

Jäätmekäitluse küsitluse tulemused

Meie kooli sooviks on lähtuda looduslähedasest eluviisist ja olla roheliseks kooliks. Selle missiooni elluviimisel on suurimaks väljakutseks jäätmetekke vähendamine ja jäätmete liigiti kogumine. Esimeseks sammuks jäätmetekke vähendamise ja jäätmete liigiti kogumise korraldamisel koolis peab olema olemasoleva jäätmekäitlussüsteemi toimimise hindamine.

Jäätmekäitlussüsteemi toimimise hindamiseks viisid keskkonnakaitse õpilased läbi novembris jäätmete tekke vähendamise nädala raames internetiküsitluse õpetajate ja õpilaste seas. Vastajaid kogunes 48. Vastanutest 30 ehk 62% olid õpilased ja ülejäänud kooli töötajad, valdavalt õpetajad.

Tulemustest selgus, et prügi tekib vastajate hinnangul koolis vähe ja peamised jäätmed on ikka paber, kohvitopsid, pakendid ja toidujäätmed. Küsitluse järgi pool koolipersonalist sorteerib aktiivselt jäätmeid. Negatiivse poole pealt on näha, et 35% üldiselt ei mõtle jäätmete sorteerimisele, vähemalt koolis. Vastajad andsid hinnangu ka jäätmekäitluse parandamiseks koolis. Ülekaalukalt suurim hulk vastajaid arvas, et on vaja rohkem erinevaid prügikaste. Vaatamata meie vastajate kõrgest keskkonnateadlikkusest, sooviti ka paremat infot jäätmekäitlusest. Seda soovis kolmandik vastajatest. Õpetajad loodavad vähem paberjäätmeid tekitada, kasutades selleks digilahendusi.

Tarmo Evestus, kutseõpetaja

Loodusmuuseumis

Neljapäeval, 11. jaanuaril käisid keskkonnakaitsjad Tartu Ülikooli loodusmuuseumis. Loodusmuuseumis oli meil ette nähtud geoloogia ja kahepaiksete õpituba, kus täitsime töölehti. Peale õpitubasid jäi meil aega loodusmuuseumis iseseisvalt ringi vaadata ja avastada enda jaoks midagi uut ja põnevat. Sellest päevast saime kõik teadmistepagasisse uusi teadmisi. Oli tore ebatavaline koolipäev loodusmuuseumis!

Kärt Kamja, KK17-52-K

Elevandi skelett

Jäätmekäitluse töötoad

Fotod: V. Truija

Anu Käär tutvustab taaskäsituse võimalusi aianduses

Taaskäsitus floristide moodi - ajalehepaberist ümbrised

Õppekäik Tartu Loodusmaja

Keskkonnakaitse esimene kursus külastas 1. detsembril Tartu Loodusmaja. Tutvusime uhke majaga ja läbisime töötoa CITESi ehk Washingtoni konventsiooni kohta. Õppeprogrammis tutvusime ohustatud liikide kaitseks sõlmitud kokkulepetega rahvusvahelises kaubanduses. Läbisime tollitöötaja kiirkursuse erinevate valdkondade osas ja hiljem hindasime reisikottide sisu CITESi kriteeriumide alusel. Saime uue ja huvitava kogemuse ning kõik jäid päevaga väga rahule.

Kristiina Keiv, KK17-52-K

Hiid-raagritsilas

Maagilise Võrtsjärve ilu avastamas

Päevaste keskkonnakaitse õpilastega ja ühe kaugõppe õpilasega sai teadmistepagasisse täiendada nii üldiselt kalade kui ka Võrtsjärve enda kohta. Omamoodi raamidest väljas õpe toimus Eesti Maaülikooli Võrtsjärve õppekeskuses, kus akendest avanes kaunis vaade järvele. Kõige huvitavam oli kaks tuba täis akvaariumeid erinevate kalaliikidega. Väljasõit oli igati huvitav.

Kas tead miks Võrtsjärve põhi nii kivine on? Sellega käib kaasas üks tore legend. Nimelt kunagi olevat Vanapagan tahtnud otse ühest järve otsast teise käima hakata, milletohtu hakkas ta silda ehitama. Selleks hakkas ta kive loopima. Kuid nagu Vanapaganaga ikka on, ei viinud ta seda tegugi lõpuni.

Mariana Žurauskaite KK 17-52-K

Päikeseloojang Võrtsjärve ääres

Jõulud tulid taas

Enne talvevaheaja saabumist, 7. detsembril toimus Räpina Aianduskoolis kombekohaselt jõulupidu. Seekordse jõulupeo teemaks oli 60-ndate stiil. Õhtujuhtidena astusid üles Kristin Runin ja Kirke Holm, muusika eest hoolitses Egert Aug. Laud oli kaetud õpilaste poolt valmistatud piparkookidega. Õhtu peategelaseks oli punases kuues jõuluvana, keda oodati pikisilmi ning kelle saabumine võeti vastu suure aplausi saatel. Jõulupaki kättesaamiseks tuli igal kursusel teha suurel laval väike etteaste. Seda pakkumist kasutati palju ja kiitus neile. Kes siis ikka jõuluvana ja publiku meelt lahutab kui mitte meie ise.☺ Põnevaid etteasteid laulu ja tantsuga pakkusid maastikuehituse kursuste õpilased. Hiilgava tantsuetteaste tegid kolmanda kursuse aednikud, kes esitasid popurrii. Esimeseks looks oli Verka Serdutchka „Dancing lasha tumbai“ ja lõputantsuks oli „Tagametsa tango“ tuntud eesti filmist „Siin me oleme“. See sobis

Maastikuehitajad pakki lunastamas

Praktikajuhendajate ühisseminar

Räpina Aianduskoolis on saanud heaks tavaks talvel, kui aednikel pole veel kiire hommikust poole ööni kestev tööperiood alanud, pidada praktikajuhendajate ühisseminari. Sellel päeval saavad tavapäraselt kokku õpetajad, tööandjad ja õpilased, kellest tulevikus võivad saada nende ettevõtete töötajad või isegi tööandjad aianduse valdkonnas.

Kuna külalisi tuli nii lähedalt kui kaugelt, esindatud oli ka Hiiumaa Ametikool, siis päev algas juba kell 9 mõnusa tervituskohvi ja kringliga. Seminariruum täitus aina uute ja uute tulijatega ning lõunaks olid kõik kutsutud ja esinema tulla lubanud tööandjad kohal.

Ametlik päevakava algas direktor Kalle Toomi tervitussõnade ja ülevaatega tulevikusuundumustest tööjõu- ja oskuste vajadusest aianduse ja maastikuehituse valdkonnas.

Seejärel sai sõna MTÜ Maastikuehitaja Liidust Tarmo Loid, kes rääkis uuenenud kutsestandardist ja vastas kutseeksami puudutavatele küsimustele. Sama teemaga jätkas RAK aianduse eriala juhtõpetaja Anu Käär, kes tõi välja erinevused uue ja vana kutseeksami korralduses. Kuna kutsestandard muutus 2017. aastal ka floristidel, siis olulisematest punktidest rääkis õpetaja Anu Seim, kes oli ka kutsestandardi väljatöötanute hulgas. Ühisseminari hommikuse osa lõpetas Huko Laanoja, SA Maarja Küla õppegrupi õppealajuht, kes andis väga lihtsaid ja häid soovitusi intellektipuudega inimestega käitumiseks nii tööturul kui tavaelus: ole kannatlik, räägi lihtsalt ja arusaadavalt, anna aega arusaamiseks.

Lõunapausi ajal sai nautida head kohutäidet ja mõnusalt vestelda nii vanade kui uute tuttavatega. Pärast lõunapausi läks aga päev tõeliselt käima, kui firmast Victory Trainings OÜ koolitaja Harald Lepisk võttis ohjad tõsiselt enda kätte. Teemaks oli 7 õnneliku harjumust – kuidas luua rõõmu ja tegutsemisindu enda päeva. Huvitatud võivad otsida üles kodulehe www.inspiratsioon.ee ja õppida, kuidas oma elu muuta rõõmsamaks.

lõpetuseks nagu kirss tordil ja läks publikule hästi peale. Külalisesinejateks olid Räpina Ühisgümnaasiumi õpilased, kes demonstreerisid 1970. aastate rõivamoodi. Enne kui jõuluvanal minna lasime, tegime üheskoos vana hea tibutantsu. Ja oligi kätte jõudnud aeg, kes pidu sai otsa, tuli leida üles ühikatee ja voodi kuhu maanduda, et end kenasti välja puhata ning hommikul taas rõõmsalt kooli minna.

Täna kõiki esinejaid, kaasaelajaid ja kõiki teisi, kes aitasid jõulupidu korraldada. Kohtumiseni järgmisel jõulupeol!☺

Karl Jürgen Porro, AE15-41-K

Fotod: T.Mastik

„Tagametsa tango“ tegelased

Harald Lepisk

Mina jätsin meelde, et meie endi kontrolli all on emotsioonid, sõnad (kujundavad meeleolu) ja teod. Ümbritse ennast entusiastlike inimestega ning püüa teha seda, mida armastad.

Positiivse emotsionaalse laenguga oli täidetud poolteist tundi ja esinemine lõppes marulise aplausiga, mille järel saigi teoks õpilaste ja tööandjate kohtumine erinevates ruumides. Tööandjad tutvustasid oma ettevõtteid ja püüdsid õpilastele tuua välja huvitavamad küljed, mis nende ettevõtetel on pakkuda tööturule sisenejatele. Kõigi tööandjate puhul jäi kõlama soov, et tulevane töötaja oleks ise motiveeritud õppima ehk arenema, küsima küsimusi uutes olukordades ning mitte istuma pidevalt nutitelefoni.

Kokkuvõtteks võib öelda, et päev oli mitmekülgne, hariv ja täis kohtumisi uute inimestega. Täname praktikakorraldaja Kadi Koosa-poega entusiastliku seminari organiseerimise eest. Kohtumiseni uuel aastal.

Anu Seim, kutseõpetaja

Foto: K.Toom

Jõuluhõnguline laadapäev

Täpselt nädal aega enne koolivaheaja algust, seitsmenda detsembri pärastlõunal oli Räpina Aianduskoolis tõelist jõulueelset sagimist tunda. Kogu koolipere valmistus järjekordseks pühade teemaliseks laadaks. Müüjateks olid peamiselt aianduskooli õpilased ning osalesid ka mõned töötajad, samuti kohtas kauplaid väljastpoolt kooli. Ürituselt oli võimalik endale soetada näiteks kaltsuvaipu, küünlahoidjaid, mobiiltelefoni hoidikuid (PopSocket) ning looduslikest materjalidest tehtud jõulukaunistusi ja küünlaid. Rikkaliku valiku moodustasid ka villased sokid ja käpikud. Toidukaupadest oli valmistatud nii vorsti, võileibu, singipirukaid kui kooki. Muidugi ei puudunud ühelt korralikult jõululaadalt ka käsitsi kaunistatud piparkoogid. Üritusel lõi suurepärase meeleolu Räpina Aianduskooli õpetaja Valdur Truija lõõtspillimäng, mis kestis kogu laada vältel.

Jõululaat on traditsioon, mis seob aianduskooli õpilasi ja töötajaid ning aitab luua ühtsustunnet. See on toredaks tavaks saanud kogu Räpinas, kus elanikud saavad tutvuda õpilaste valmistatud toodetega. Iga-aastane suurepärase võimalus soetada enda jõulukingid kohalikelt tegijatelt!

Sirelin Jürjenson, FL17-42-K

Foto: L.Kiik

Külaskäik Tartu koolidesse

Aegade algusest saadik on inimesi huvitanud, mis on silmapiiri taga ning kuidas elatakse ja toimetatakse mujal. Ajendatud positiivsest uudishimust, külastas meie kooli usinad töötajad 14. detsembril Tartus tegutsevat kahte kooli - Tartu Kutsehariduskeskust ja Tartu Tervishoiu Kõrgkooli.

Hommikul varakult teele asudes, saime osa looduselamusest. Teeärsel oapõllul toituvast metskitse karjast, kus isendeid oli üle 30-ne. Pilt, mida iga päev ei näe!

Tartu Kutsehariduskeskus võttis meid vastu sooja tee ja kohviga ning kohapeal valmistatud küpsistega. Veidi jalga sirutanud ja keha kosutanud, juhatati meid õppeklassi avatud arutelule ja töötubadesse.

On selline ütlus, et üks rumal jõuab rohkem küsida, kui sada tarka vastata. Kujutage ette hoopis pilti kui küsimas on 20 tarka ja ainult kolm vastajat. Seega arutelu oli põnev ja infot saime ohtralt. Tahtmatult hakkasid mõtlema, miks meie selle peale pole tulnud ja kas meie saaksime ka nii teha? Siin kohal tooksin mõned minu jaoks olulisemad mõtted. Asendusõpetajate probleem on meil majas juba pikka aega päevakorras. Võiksime oma üldainete õpetajaid, kellel on tunnikoormused väga väikesed, rakendada asendusõpetajatena. Kindlasti on võimalik teha väikesed koolitused üldainete õpetajatele ja eriala õpetajatele, et üheskoos välja töötada süsteem, kuidas asendustunde vajadusel kasutada.

E-õppe korraldamine meie koolis, taas alles arutamisel. Ikka pole veel selge, mis see täpselt on ning kas selle eest tuleks õpetajale tasu maksta või mitte. Kas e-õpe on ikka päris õppimine või ainult naljategemine. Tartu KHK-s on loodud e-õppe komisjon, mis toetab ja aitab õpetajatel luua e-õppe materjale ja kursusi. Viiakse läbi e-õppe nädalaid ja iseõppimise päevi. Iganädalaselt käivad õpetajad haridustehnoloogi tunnis jne. Lisaks on e-õppe läbiviimine õpetajale tasustatud täies mahus.

Valikaineid saab õpilane valida ülekooliliselt. Meil sellist võimalust hetkel pole, kuigi võiksime kaaluda, sest arvestades erialade sarnasust ning mitmete kokkupuutepunktide olemasolu ja päevaste õppegruppide väiksust, oleks see isegi mõistlik mõte.

Õpetajate omavaheline koostöö on tõhus ja õpilasesõbralik. Ühes moodulis olevate erinevate aineõpetajate iseseisvad tööd on kombineeritud üheks lõimitud tööks, mida õpilane on kohustatud esitama. Hetkel meie koolis moodulites õpetavad õpetajad annavad igaüks eraldi mingi ülesande ja kuhjavad seetõttu õpilase kodutöödega üle. Tihti need tööd on dubleeritud ja kulutavad nii õpilaste

kui õpetajate väärtuslikku aega.

Tartu KHK on kui suur kombinaatkool ja erinevalt meist õpilaste arvukusega probleeme pole. Kõike me ei saagi nende eeskujul teostada. Külastades erinevaid õppeosakondi, kooli hotelli, restorani, poodi, töökodasid, salonge - mõistsin, et tegu on omaette maailmaga ja me ei saa erilisi paralleele luua. Tartu Kutsehariduskeskus on meie kooli eakaaslane (95), kuid suuruselt oleme meie neile nagu väikevend. Ringkäik tehtud ja maitsev lõunasöök koolisööklast söödud, seadsime suuna Tartu Tervishoiu Kõrgkooli.

Väljastpoolt tagasihoidlik, kuid seest uhke ja avar koolimaja võttis meid sõbralikult vastu.

Nagu tervise eest hoolitsevale asutusele kohane, saime meigi osa tervislikust, pikast ja põnevast ringkäigust kooli õpperuumides. Mitmedki sammulugejad registreerisid nädala kõndimisrekordid. Saime näha kõige uuemat õppesimulatsiooni klassi ja muud tehnoloogiat - päris inimestele sarnaseid nukke täiskasvanust vastsündinuteni. Samuti olid õppetöös kasutuses uhked keemialaborid oma kaasaegsete võimaluste ja tehnoloogiaga. Õppepalatites oli näha igapäeva meditsiinis kasutatavaid vahendeid, et võimalikult erialalähedast õpet pakkuda.

Seda kõike nähes ja kogedes tekkis arusaam, et meil tuleb julgelt unistada, laiemalt mõelda, avatumalt rääkida ja otsustavamalt tegutseda. Häid mõtteid ja edasiliikumist – arenemist saame ellu viia vaid ühiselt tegutsedes. Tuleks mitte karta eksimist, toetada ja julgustada neid, kes on julgenud eksida. Selleks, et väärtustada seda, mis meil on, tuleb aeg-ajalt raamidest välja astuda. Mõistlik on külastada teisi koole, et teada saada mis toimub silmapiiri taga.

Anu Käär, aianduse juhtõpetaja

Foto: V.Truija

Üllar: Eelmisel aastal sattus üks Postimehe ajakirjanik oma isiklike toimetuste pärast Tallinna sadamasse ja talle jäi silma buss, kuhu oli peale kirjutatud Tampere-Türi. Sellele tuli järgi teine buss kirjaga Helsingi-Türi ja nii 10 bussi. Ta mõtles, et mis toimub ja helistas toimetusse, helistati isegi Liivile ja siis saadi aru, et Lillelaat! Selle peale otsustas ajakirjanik hakata nende inimestega intervjuusid tegema. Ta küsitles ühe Rootsi aiandusseltsi liikmeid, kes elavad Uppsalas. Tuli välja, et kuigi nad käivad Euroopas väga paljudel taimelaatadel, siis tihti ei lähe ostetu nende aias kasvama, kuid Türiilt soetatud taimed teevad seda alati!

Oled eestvedaja Türi Heegeldajatele. Kuidas jõudsid heegeldamiseni ja mida teie sõpruskond teeb?

Käsitöö maja on minu mõte ja mehe töö. ☺ Mul oli Narva-Jõesuus hoidjatädi, Antonina Vassiljevna, kes kõik oma vaba aja pühendas oma hobile - heegeldamisele. Kui hiljem minu lapseõlvkodus suvitamas hakkasime käima, siis esimene asi, kui uksest sisse sain, nõudsin kohe neid heegeldusi näha. See oli minu jaoks täielik müstika, et ühest niidist (ja tol ajal oli ju ainult nr 10 niit) saab nii palju teha - voodikatteid, kraasid, linikuid ja palju muud. Läksime elutuppa ja suure pühalikusega avas ta esimese suure sahtli, kus kõik tema tööd olid targeldatud, marlide vahele pandud, lõhnastatud. Ülipuhas ja üliemotsionaalne hetk, kui me neid lappasime ja vaatasime. Olin iga kord nagu seitsmendas taevas. Ja millise pühalikusega me nad sinna tagasi panime - tal oli kolm hiigelsahtlitäit... Vaatasin, kuidas ta ülihelikiirusel heegeldab. See ei olnud reaalne. „Oooo, kuidas ma tahaks ka osata midagi sellist,“ mõtlesin toona.

Aga selle maja rendilepingud lõppesid ja siis me juhatusega mõtlesime, et mida teha. Naised olid kohe nõus maja päästma ja üles ehitama, aga ainuke mees meie nõukogus jäi erapooletuks, sest mehed näevad ette, mis ühe väga vana maja renoveerimine endaga kaasa toob. ☺ Mina tööd ei karda ja teadsin, et mul on kuldsete kätega imeline mees, seega otsustasime selle vana maja taastada.

Samal ajal läks hingusele Türi Aianduse ja Mesinduse Seltsi käsitööring. Mina ei leppinud selle olukorraga... aga leida keegi, kes tuleb ja hakkab vedama, talle peab ju maksma. Siis mõtlesin, et okei, teen hoopis ise. Panin kuulutuse ülesse ja kutsusin heegeldamishuvilised kokku. Istusin ja ootasin, kas keegi tuleb või ei. Tuli 10 naist. Meie kooskäimiste tulemusel peab sündima midagi ühist, millesse oleme kõik panustanud. Praegu näiteks teeme sini-must-valget lapitekki, millega sõidame 5.-11. märts Berliini, kus toimub Eesti Maja käsitöönäitus ja turismimess. Oleme käinud Haapsalus Valge Daami päeval ja Pitsipäeval.

Meil ei ole mannekeene, kes meie töid esitlevad, teeme seda ise. Oleksid sa näinud, kuidas üks naisterahvas laval säras ja milliseid poose ta võttis! Teine naine ütles: „Liivi, mulle hakkas see nii väga meeldima, tahaks kohe veel!“ See sünergia, mis taoliste ettevõtmiste käigus tekib on imeline.

Meie praegune suurim lemmik on iiri pits. Kui automaailmas on number üks Rolls Royce, siis heegeldamises iiri pits.

Kas sul on oma aed?

Soetasime Üllariga mere äärde kinnistu ning meil on plaan kahe aasta pärast Haapsallu elama asuda. Algselt kattis männimetsaalust tihe ja läbimatu võsa, nüüdseks oleme selle puhastanud ja vundamentki rajatud. Ma ei saa mereta, olen sündinud Narva-Jõesuus, majas, mis asub siiani merele kõige lähemal. Üllar on Tallinna poiss ja samuti „merehaige“. ☺ Sellest tuleb maailma kõige nunnum kodu, mul on juba praegu palju asju valmis heegeldatud, mis oma kohta seal ootavad. Me ei karda tööd, kui näiteks tuleb idee, et hakkame kiviaeda rajama, siis kahe tunniga on see valmis. Rajasime pakkudest tee murualasse, kõik küsivad, et kui kaua teil aega läks, kehitame õlgu - paar tundi...

Sinu kohta kehtib vist väljend, kes teeb see jõuab?

Ma ei ole usklik, ma ei tegele mingi voodooaga, aga kui keegi ütleb, et kuule, võiks midagi teha, siis ideedevool lihtsalt tuleb kuskilt. See võib olla natuke piinav, sest vahel on raske isegi uinuda, pea on loomingust tulvil. Lõpuks tekib paanika, et kas kõik ikka jääb meelde. Ja see loeb ka, mida sa väga-väga tahad, millest unistad, mida armastad ja mille poole püüdlad. Mõte on mateeria, seda ma usun.

Mis on veel suur soov/saavutus/eesmärk, mille poole püüdlad?

Ma nii väga tahaks Haapsalus omada isiklikku heegelbutiiki ja kindlasti ka heegelskooli. Kes tahab see tuleb ja õpib, mulle meeldib õpetada. Märtsikuus on mul Haapsalu Pitsikeskuses välja tulemas ka personaalnäitus.

Soovin kogeda võimsat kontrasti - ühest küljest tahan viibida looduses, vaikus, mere ääres ning nautida kooselu oma kalli kaasa ja kassiga. Teisalt on meil aga iga hetk võimalus väisata Haapsalu tõmbekeskust, mis on hull turismilinn, kus toimub väga palju vahvat. Haapsalu eri paigus voolab aeg erinevalt.

Mille eest oled elus kõige tänulik?

Võimaluse eest tunda tõelist armastust. Ma olen iga sekundi eest tänulik, mille olen veetnud koos selle inimesega (paneab käe Üllari õlale), sest varasemalt olen elanud hoopis teistsugust elu. Olen õnnelik oma kolme tütre ja lapselapse üle. Elu on ilus, oluline on teha õigeid valikuid, langetada õigeid otsuseid ja tegeleda vaid sellega, mis hingelähedane ning sünnib südamest!

Liisi Kont, kutseõpetaja

Foto: erakogu

Tagasivaade sügispäevadele

Liivimaa kutsekoolide sügispäevad toimusid sel aastal 10. novembril Järvamaa Kutsehariduskeskuses. Räpina Aianduskooli esindasid maastikuehituse teise kursuse õpilased Kersti Sagim, Ragne Nazimov, Kätlin Kiima, Riimo Rogenbaum ning saatjana õpetaja Heini Lumpre.

Selleks ürituseks valmis uudiste video meie koolist, milles kajastus kooli igapäevaelu humoorikas võtmes. Näiteks saab teada, mis toimus koolis Halloweeni peol, kes ja kus käib maavara kogumas ning millega tegelevad rebased. Lisaks infot kadunud asjadest, aga ka selgust õunavarguste osas ning kuuleme spordiudiseid ja ilmateadete. Video on vaadatav internetileheküljel:

<https://www.youtube.com/watch?v=sP5BDFDsq2Y>.

Võistlused toimusid veel orienteerumises, teatejooksus ja täpsus-ülesandes. Orienteerumine toimus koolimaja piires, kus igas punktis tuli meil täita ülesanne. Näiteks katta laud etiketireeglite järgi, teha nõõrist aas joonise järgi, polte ja mutreid aja peale kokku keerata, tunda ära teraviljad ja puitmaterjalid, lahendada ristsõna ja vastata küsimustele. Kõige huvitavam oli *Google Maps*is ära arvata koht, kust küsitud pilt tehtud oli.

Päev oli põnev ja sündmusterohke ning üldvõitjaks tulid taas Tartu Kutsehariduskeskuse õpilased, kellele anti üle rändkarikas. Orienteerumises võitsid Viljandi noored ning uudiste video eest sai võidu Rāpina Aianduskool. Täname kõiki videos osalejaid ja kaasaitajaid.

Kersti Sagim, ME16-42-K

Fotodel on kaadrid filmist

Tuba kõige pisematele

24. novembril avati aianduskooli neljandal korrusel lastetuba. Sessioonõppe õpilaste seas on mitmeid emaseid, kes oma pisikesed järeltulijad kooli kaasa võtavad. Neid valvavad pikkade koolipäevade vältel vanaemad ja isad. Lärmakad koolikoridorid ei ole väikesete ilmakodanikele kindlasti meelispaik, kus lõunauinakut teha. Seetõttu leidsime koolimajas ühe ruumi, mille sisustasime pisikeste laste vajadusi silmas pidades. Lõime privaatse pesa, kus saab lapsel mähkmeid vahetada või teda toita. Tegutsemist jätkub seal ka suurematele lastele. Võimalus on raamatut lugeda või joonistada.

Ukse avamiseks tuleb õppesekretärit laenutada uksekaart. Neljandale korrusele jõudmiseks on kõige hõlpsam kasutada lifti. Lapsevankriga saab koolimajja siseneda jõepoolsest sissepääsust.

Liisi Kont, kutseõpetaja

Lastetuba

Mine nurka, nutinurka!

Vanasti saadeti tunnis pättust teinud õpilased nurka seisma. Tänapäeval pole taoline tegevus enam õpetaja võimuses. Aivar Parksepp ja Marko Laanes ehitasid koos õpilastega kasvuhuone maastikuehituse halli Nutinurga, kuhu on täiesti legaalne tunnisegajaid „karistust kandma“ saata.

Nutinurka on seadistatud näotuvastuskaamera, mis töötab sünnirõõnis koolikellaga. Kui kell heliseb, lülitub kaamera tööle, tunni lõppedes salvestumine peatub. Vahetunnis on lubatud kõigil vabalt nutinurgas viibida. ☺ Iga kuu lõpus saab õpilane endale väljavõtte tundide arvust, mis nutinurgas veedeti. Sama number kajastub ka e-koolis põhjuseta puudumisena (tähistusega NN). Loogika on lihtne, kui sa oled nutitelefoni, siis ei ole sa tunnis! ☺

Õpetaja Aivar räägib, et ta kõrvalt näeb, kuidas nutitelefoni istuv õpilane tegelikult tööd tegevat kaasõpilast segab. Nüüd on võimalus nutinurgas rahulikult oma jutud lõpuni rääkida ja siis tundi tagasi tulla.

Nutinurgas veedetud tundide kokkuvõtte jõuab lõpuks ka iga õpilase perearsti arvutisse, kes siis juba aegsasti psühholoogi või nõustaja juurde aja kinni saab panna. Nutisõltuvus on kuulutatud haiguseks ning järjekorrad eriarstide juurde pikad. ☺

Nutinurk jääb maastikuehituse halli seniks kuni nutisõltuvus on õpilastest välja juuritud. Tegelikult pole see veel hetkel lõpuni valmiski. Kohe-kohe ühendatakse nutinurgaga ka laadijad, mille abil kustunud telefon jälle elule äratada.

Miks on nutinurgas aga tulekustuti? Alles hiljuti levisid uudised mobiiltelefonidest, mis põlema süttisid. Selleks, et telefoniga „ületöötamise“ korral keegi ohtu ei satuks, on tulekustuti omal kohal.

Nutinurga testijad

Nutitelefoni vaatamisest võib kael kangeks jääda, selle vältimiseks on nutinurga lakke kujundatud tähistaevas. Tõsta oma pea ekraanilt ja vaata, kas Sinu silm leiab üles Suure ja Väikese Vankri? Või isegi Kassiopeia?

Liisi Kont, kutseõpetaja

Foto: V. Truija

Külaskäik Kiipula kooli

Detsembri keskel sõitsid Janely, Ülle, Reelika ja Huko meie kooli esindajatena Soome, külastamaks Kiipula Ammatipistot ja sealset rahvusvaheliste projektide asjaajajat Heidi Honkajuuri't. Kiipulaga oli juba ammu plaanis, et see kool võiks olla parim koht välispraktikaks Maarja Küla kutseõppuritele.

Eesmärgiks oli tegelikult minna kohapeale ja uurida maad. Teha kokkuleppeid tulevase projekti tarbeks ning vaadata oma silmaga üle need võimalused, mida üks väarikamaid Soome koole oma õpilastele kohapeal pakub. Samas teha kokkuleppeid, mille tagajärjel Maarja Küla kutseõppurid saaksid tulevikus kohalikes õppeprogrammides osaleda. Tuleks ehk kohe öelda, et külaskäik kulges lihtsalt suurepäraselt ning vastuvõtt oli vaimustav. Külaskäigu tulemusena lepidi kohapeal kokku põhipunktid Nord-

Kooli lillekasvuhoone

plus'i projekti tarvis, mille kohaselt avaneb neljal Maarja Küla õpperühma töötajal võimalus oktoobris osaleda ettevalmistaval koolitusel ning 2019. a. kevadel plaanimegi kuue kutseõppuri välispraktika läbiviimist Kiipulas.

Lisaboonusena külastavad Maarja Küla töötajad ja kutseõppurid käesoleva aasta 14. – 17. mail Tampere toimuvat ülesoomelist kutsevõistlust Taitaja 2018. Seal on meie kooli omad varem ka käinud, ent erivajadustega õpilaste külaskäik toimub sel aastal esmakordselt. Kaugel taamal on terendamas tulevikupilt, et Maarja Külas viiakse paari-kolme aasta pärast läbi fenomenaalne kutsevõistlus erivajadustega kutseõppuritele lähipiirkonna ja miks ka mitte kaugemate riikide esindajatele.

Reelika Koit ja Huko Laanoja, Maarja küla töötajad

Foto: J. Org

Talveseminar

Jaauarikuu esimesel nädalal, mil õues valitsesid suvised soojakraadid ning valgest lumevaibast polnud mingit märki, korraldati meie kooliperele taas meeldejääv ja hariv seminar. Seekord valiti koht koolituseks oma majast kaugemal, et kooliseinad ei ahistaks ja mõtted oleksid seotud kauni looduse ning värske õhuga. Lektorid, kes oma häid tarkusi jagasid olid kõigile väga tuntud. Kes ei teaks ja tunneks säravat näitlejat Inga Lunget seriaalist „Pilvede all“, või teatritegelast, näitlejat ja lavastajat Ain Mäeotsa. Seekordse koolituse teemadeks olid kehakeel ning avaliku esinemise põhitõed. Just neid tarkusi, õpetusi ja häid nippe on meilgi oma töös eriti vaja. Ja kui neid jagavad oma eriala profid, siis lendas aeg imekiirelt. Teooria vaheldus sujuvalt harjutustega, meeskonnatööga, mis muutis kogu õppeprotsessi huvitavaks ja meeldejäävaks. Et kuulajate seas oli ka ikebana professor Indreku lemmik, tema hea sõber ja kaaslane Julius, siis elas temagi kaasa omal moel. Kui järjekorrale meeskonnatöös esinejale oli vaja teha tugev aplaus, näitas ka Julius, et temalgi oli huvitav ja reageeris valjult haukudes.

Peale hariva loengusarja lõppu ootas kõiki osalejaid pidulik õhtusöök, millega tähistati peagi hiina kalendri järgi algavat kollase koera aastat. Oli lusti ja rõõmu, mida aitas tõsta hea bändimuusika. Peo vahelalaks oli Lüllil koostanud „Kuldvillaku“ eeskujul vahva viktoriini. Väga häid vastuseid eri teemade kohta teadsid direktor Kalle ja Maarja küla õppegrupi õppejuht Huko. Oli pinget, hasarti ja särtsu, mida jätkus peo lõpuni. Loomulikult reageeriti heale muusikale tantsuga. Suur tänu melukale bändile.

Teise päeva varahommik algas ekskursiooniga Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia Vilma õppehoonesse. Kooli giid tutvustas meile multimeediakeskust, puidutöökoda, teljeklassi, butafooria töökoda, villakoda ja auditooriumi, samuti Viljandi loomemajanduskeskuse tekstiilkoda. Neile, kes varem polnud siin külas käinud, oli kogu ekskursioon huvitav ja andis uusi teadmisi ning mõtteid. Kindlasti tekkis nii mõnelgi huvi rakendada või järele proovida saadud ideid oma koolis.

Kell 12.00 oli seminari programmis Viljandi Kutseõppekeskuse külastamine. Väga muheda jutu ja köitva ülevaatega kooli tegevusest esines staažikas koolijuht Tarmo Loodus. Arutelu kutsehariduse

Jutlemine puhkemomendil

probleemidest ja kitsaskohtadest paelus osalejaid, sest meilgi ju mured sarnased. Küll aga saime aimu, kui rikkalik on õppekeskuse erialade valik ja õppimisvõimalused. Huvi oli kahepoolne. Esitati palju päevakajalisi küsimusi. Pärast direktori etteastet avaras auditooriumis näitas giid meile õppeklasse, raamatukogu ja tutvustas maja. Samas koolis ka lõunastasime, kus kokanduse õpilased pakusid maitsvat suppi ja magustoitu.

Pärast toimetat päeva algaski sõit kodu poole. Bussijuht, kelleks osutus kaunis noor naine, märkis uhkustundega, et temagi oli saanud bussijuhi koolituse samast Viljandi kutsekoolist. Kuna suure, uhke bussi roolikeeramine sujus juhil suurepäraselt, siis võis tõesti tõdeda, et koolist saadud teadmiste tase oli põhjalik ja kõrgel professionaalsel tasemel. Minule oli see vähemalt esimene pikem sõit bussiga, kus roolikeerajaks õrnema soo esindaja.

Uus aasta oli alanud teiselt, uute teadmistega ja tõdemusega, et alati on võimalik õppida ka teiste koolide kolleegidelt. Pidev enese arendamine, oma teadmiste täiendamine on väga oluline. Just taolised seminarid aitavad kaasa meie tööka koolipere ühtekuuluvustunde tõstmiseks, rikastavad meie teadmisi, mida saab kasutada õppetöös.

Edukat kooliaasta jätkumist, visadust ja vastupidavust meile kõigile.

Uno Minka, kutseõpetaja

Fotod: I. Kaeli

Uusaastaturniir võrkpallis

2018. aasta algas Räpina Aianduskoolile vägagi sportlikult. Nimelt osaleti esmakordselt kutsekoolide vahelises mõõduvõtus võrkpallis. Turniiri korraldajaks oli Viljandi Kutseõppekeskus ning mängupaigaks Viljandi Kesklinna kooli võimla. Võrkpallile lisaks mängiti ka korvpalli, aga selles aianduskool ei osalenud. Kokku võtsid mõõtu kuus kooli, lisaks Räpinale ja Viljandile veel Tartu Kutsehariduskeskus, Tallinna Ehituskool, Haapsalu Kutsehariduskeskus ja Kehtna Kutsehariduskeskus. Platsil olid segavõistkonnad ehk kolm meest ja kolm naist. Esimesel päeval toimus alagrupiturniir. Vastasteks astusid kõigepealt võõrustajad Viljandist. Alustasime enesekindlalt ning kinnitust leidis teada tundud fakt, et eduka rünnaku aluseks on korralik servi vastuvõtt. Vastased suutsid oma hea serviga küll kohati paksu pahandust tekitada, aga saime mõõnakohtadest üle ning võitsime tulemustega 25:20 ja 25:21. Teine mäng Kehtnaga oli oluliselt lihtsam ning see kajastus ka tulemustes 25:13 ja 25:16. Sellega oli meie esimene võistluspäev läbi ja koht nelja parema hulgas kindlustatud. Õhtune koosviibimine toimus Vana-Võidus, kus sai kõhu head-paremat täis süüa ja bändi saatel jalga keerutada, et väsinud ihuliikmeid paremini lõdvestada.

Teine võistluspäev algas mänguga, kus vastamisi tuli minna tartlastega. Nende paremus kajastus tulemustes 11:25 ja 11:25. Jäänud oligi viimane mäng 3. koha peale juba vana tuttava Viljandiga. Peab tunnustama, et vastased olid meie esimesest kohtumisest õiged järeldused teinud. Ja eks mängisime ka natuke nõrgemalt, kuna meie võistkonna parim naismängija Lii ei saanud enam viimases

Räpina ja Viljandi võistkonnad

mängus osaleda. Seega tuli viljandlastele alla vanduda tulemustega 9:25 ja 15:25.

Kokkuvõtteks võib öelda, et oli huvitav ja õpetlik turniir ning loodame, et ka edaspidi leidub meie koolis töötajaid, kes julgevad end võistlustel proovile panna. Segavõistkonda edukalt toimima panna pole sugugi kerge, aga meil on peaaegu aasta võimalik jälle harjutada. Seekord võistlesid aianduskooli eest: Valdur Truija, Marko Laanes, Huko Laanoja, Liisi Kont, Jaanika Märdimäe, Lii Laanoja ja Liina Palu. Võistkonna komplekteerimise ja ettevalmistuse tagas Heini Lumpre.

Valdur Truija, võrkpallivõistkonna kapten

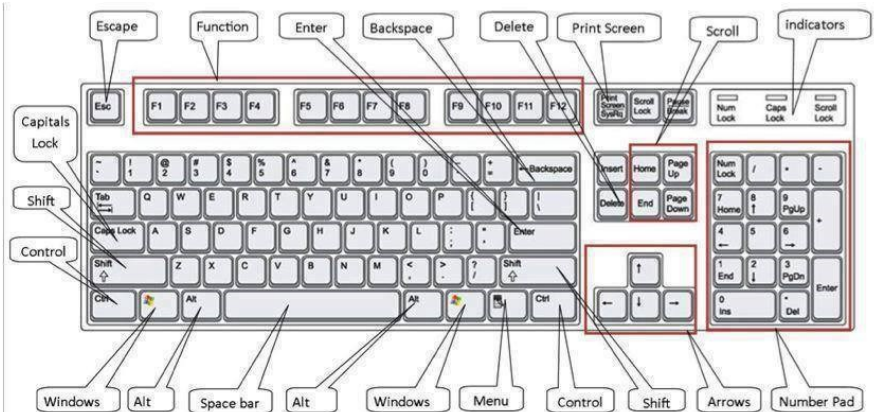
Haridustehnoloogi minutid

Klahvikombinatsioonid ja ekraanipildi tegemine

Tuletame meelde mõned arvutiklaviatuuri klahvikombinatsioonid ja ekraanipildi tegemise.

Windows arvutil

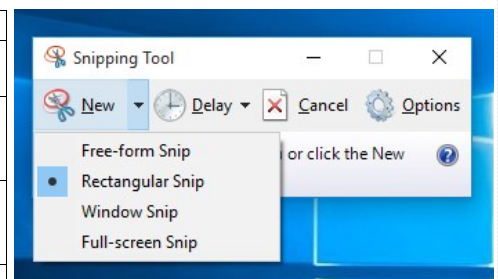
Tegevus	Klahvikombinatsioon (klahvide asukohta vaata jooniselt 1)
Cut, lõika	Ctrl + X
Copy, kopeeri	Ctrl + C
Paste, kleebi	Ctrl + V
Undo, võta tagasi	Ctrl + Z
Select all, vali kõik	Ctrl + A
Save, salvesta	Ctrl + S
Uue veebibrauseri akna avamine	Ctrl + N
Uue saki (tab) avamine brauseriaknas	Ctrl + T
Stop, peata tegevus	Esc
Taane (taandrea tekitamine)	Tab

Joonis 1. Windows arvuti klaviatuuri selgitus.

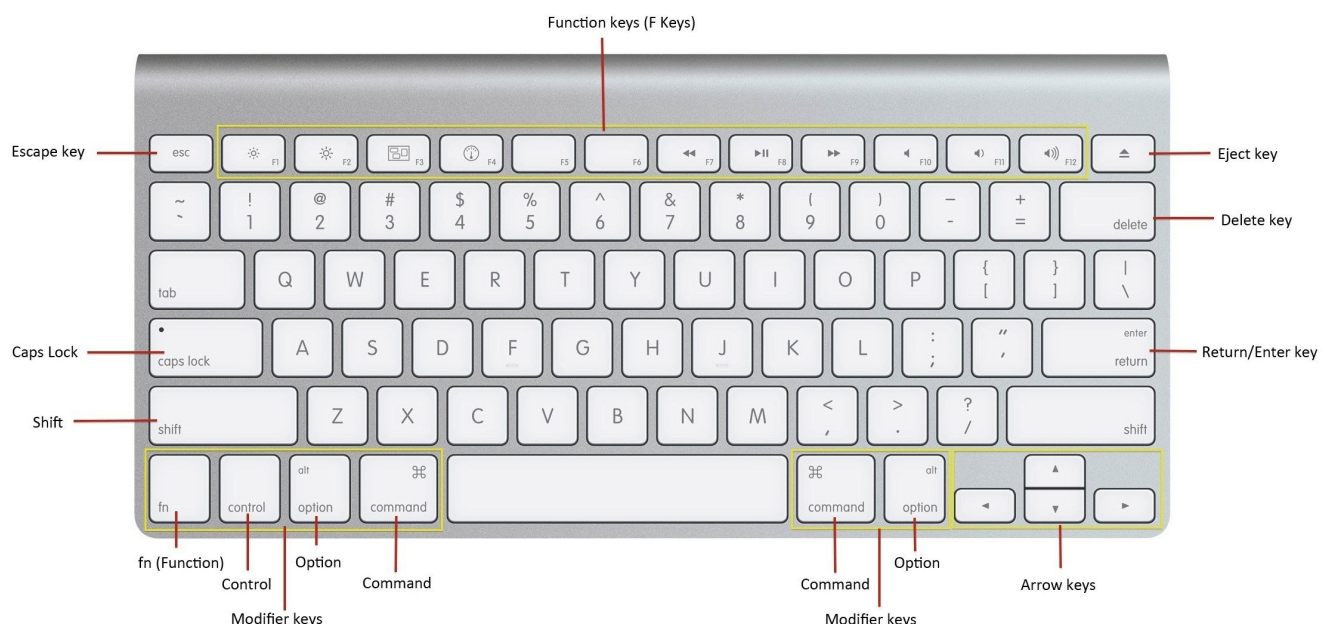
(<http://brightsourceit.com/wp-content/uploads/2013/11/Keyboard-Shortcuts.jpg>)

Ekraanipildi tegemine	
Tegevus	Klahvikombinatsioon (klahvide asukohta vaata jooniselt 1)
Screenshot, ekraanipilt kogu aknast	1. PrtScr (PrintScreen) 2. Paste programmis (nt Word, Paint vm) 3. Save, salvesta (Ctrl + S või Save As)
Screenshot, ekraanipilt kogu aknast, pildifailina	1. Win + PrtSc (PrintScreen) 2. salvestab automaatselt piltide kausta (Screenshots)
Screenshot, Snipping Tool abil	1. Ava Snipping Tool (Lõikeriist) 2. määra, kuidas ekraanipilt tehakse (New) Free-form Snip – pilt vabakäejoonega Rectangular – pilt ruuduna, ristkülikuna Window Snip – pilt aknast Full-screen Snip – pilt ekraanist 3. Save, salvesta (Ctrl + S või Save As)

Joonis 2. Snipping Tool'i aken.

Mac arvutil

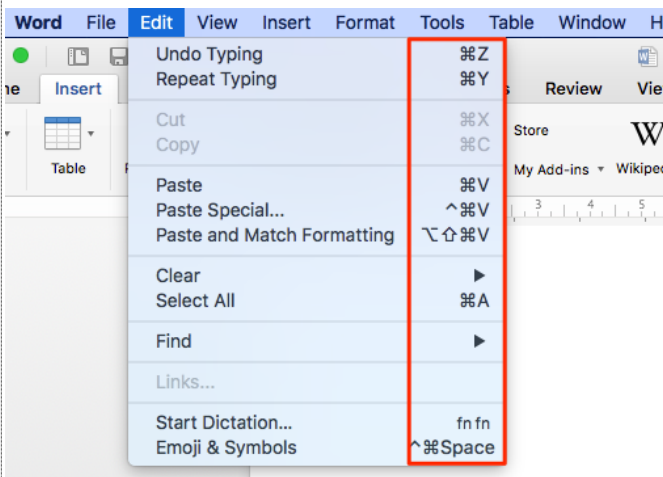
Joonis 3. Mac arvuti klaviatuuri selgitus. (<https://i.stack.imgur.com/bi2qw.jpg>)

Tegevus	Klahvikombinatsioon (klahvide asukohta vaata jooniselt 3)
Cut, lõika	Command + X
Copy, kopeeri	Command + C
Paste, kleebi	Command + V
Undo, võta tagasi	Command + Z
Select all, vali kõik	Command + A
Save, salvesta	Command + S
Uue veebibrauseri akna avamine	Command + N
Uue saki (tab) avamine brauseriaknas	Command + T
Stop, peata tegevus	esc
Taane (taandrea tekitamine)	tab
Ekraanipildi tegemine	
Screenshot, ekraanipilt kogu aknast	1. Command + Shift + 3 2. salvestab automaatselt
Screenshot, ekraanipilt valitud akna osast	1. Command + Shift + 4 2. vali ekraanist osa, millest on pilti tarvis 3. salvestab automaatselt

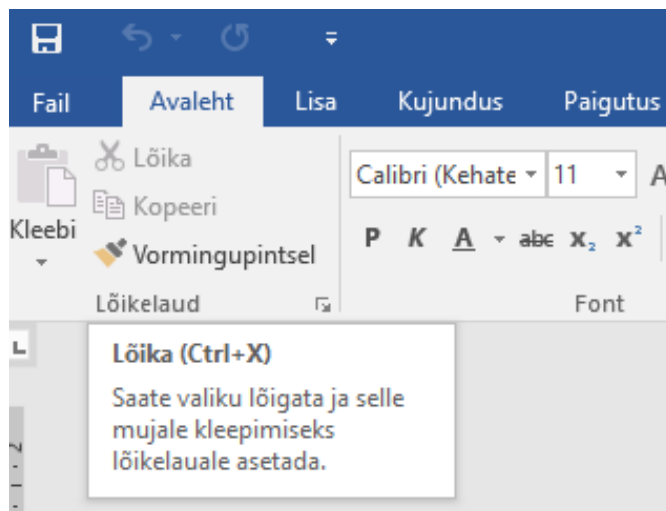
Joonis 4. Klahvid ekraanipildi salvestamiseks Mac arvutiga.

Klahvikombinatsioone saad leida/näha ka oma arvutiekraanilt, menüüst. Avades mõnes kasutatavas arvutiprogrammis või ka veebibrauseris menüü, näetegi käskluste kõrval klahvikombinatsioone (vt Joonis 5, Joonis 6).

klaviatuuri
klahvikombinatsioonid

Joonis 5. Klahvikombinatsioonid menüüs (Mac arvuti).

Joonis 6. Klahvikombinatsioonid menüüs (Windows arvutil).

Ekraanipilt nutiseadmes

Android telefoni ekraanist pildi tegemiseks tuleb korraga vajutada nuppe *Home* ja *Power*. Android tahvelarvutite korral töötab nuppude kombinatsioon *Power* + *Volume down*.

IOS telefonide ja tahvelarvutite ekraanipiltide tegemiseks toimib nuppude kombinatsioon *Home* + *Power* (vt Joonis 7).

Meeles tasuks pidada, et nutiseadmete funktsioonid on tihti seadme põhised ja erinevate mudelite korral võib sama funktsioon toimida erinevalt. Nutikat alanud aastat!

Joonis 7. IOS telefoni ekraanist pildi tegemine.

Katrin Uurman, haridustehnoloog

5.-9. VEEBRUARIL

RÄPINA AIANDUSKOO LIS

HARIDUSTEHNOLLOOGI
VAHETUNDIDE NÄDAL

UURI TEEMASID
bit.ly/vtund

E, K, N, R

KLASSIS 329

9.30-9.40

11.50-12.00

K. VIKTORIIN

N. KULDVILLAK

EESTI VABARIIGI 100. SÜNNIPÄEVALE PÜHENDATUD AKTUS 22. VEEBRUARIL 2018 KELL 11 AIANDUSKOOLI AULAS

EESTI VABARIIGI

Haridusministri külaskäik

Haridusminister Mailis Reps külastas Põlvamaa visiidi käigus 16. jaanuaril 2018 Räpina Aianduskooli, kus kohtus õpetajate, õpilaste ja töötajatega. Minister andis lühikese ülevaate, milliste tegevustega aidatakse kaasa kutsehariduse arendamisele.

Uuriti, millises suunas on arenenud gümnaasiumitele sisseastumisläveni seadmise mõte. Nagu selgus, on võimalikke arengusuundi mitmeid. Ministri sõnul on vägagi tervitatav, et see teema on avalikkuses diskussiooni tekitanud. Teadaolevalt, ei jätka Eestis iga kolmas gümnaasiumilõpetaja haridusteed. Miks mitte ei võiks selle sihtgrupi valikuks olla hoopis kutseõpe?

Peamise ootusena kutsekoolidele tõi minister Reps välja väljalevõtmise vähendamise nõrgemate õppijate toetamise kaudu.

Tänu ministri lähedale ja sundimatule hoiakule moodus kohtumine mõnuses ja vabas õhkkonnas.

Minister ja direktor kingitusi vahetamas

Lüüli Kiik, infospetsialist

Aianduskool otsib kurgisõpru!

Nii nagu eelnevatel aastatel, toob saabunud uus aasta meile taas uue taimeprojekti, mille nimeks on sel korral "Kurgisõbrad".

Projekti peategelasteks on harilik kurk (*Cucumis sativus*) ja mehhiko pisikurk ehk kare pisimelon (*Melothria scabra*). Projekti käigus toimub taimede võidukasvatamine. Lisaks ootavad ees iganädalased temaatilised viktoriiniküsimused, nädala nipp, mitmed konkursid ja võistlused ning kevadine maitsev ja tervislik saak. Õpetusi jagavad ja tuge pakuvad nii aianduskooli aedniku eriala õpilased kui ka õpetajad.

Osalema on oodatud haridusasutuste suuremad ja väiksemad rühmad/grupid koos juhendajatega.

Tähtsad kuupäevad

Registreerimine projektis osalemiseks kestab 31. jaanuarini või kuni 500 rühma täitumiseni.

Töökomplektid saadetakse osalejatele 12. veebruaril. Projekti koduleht avaneb sõbrapäeval, 14. veebruaril. Projekt algab 19. veebruaril ja kestab 30. aprillini.

KURK - Koos Uuendustega Rikastame Keskkonda!

Katrin Uurman, haridustehnoloog

Minu Eesti

PANE KIRJA
MÕTTED TEEMAL
"MINU EESTI"

saada 5.veebruariks
kulli.nommistu@aianduskool.ee

midagi romantilist sõbrapäevaks...

TOIDUKOOLITUS

küpsetame pitsasüdameid ja veeretame trühvleid
rummipallid, kookosepallid, tšilli-šokolaaditruhvleid, iirisesüdamed

6. ja 7. veebruaril kl 16 Loomemajas
juhendab Liilia Raik

osalemiseks registreeri õp Katrin Kivistiku juures

Aeg & Vaim

TEMPUS & SPIRITUS

Suured tänud kõigile, kes lehenumbri
ilmumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid

kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Pargi tn 32, Räpina 64505

Toimetajad Külli Nõmmistu, Liisi Kont Küljendaja Valdur Truija

Jaauarikuu nali

"Issi, mida tähendab kompromiss?"

"Näiteks see, kui mina tahan puhkuse ajal sõita mägedesse suusata, aga ema hoopis soojale maale päevitama. Vaidluse käigus jõuame kompromissini ja sõidame soojale maale."

"Ei saa ikka aru, kus siin see kompromiss on?!"

"Ema lubab mul suusad kaasa võtta..."